

МАСА-
У11011

мастер академске студије архитектуре

назив предмета	студио МО1У – пројекат	година	прва
усмерење	модул урбанизам	семестар	1
наставник	др Живковић Јелена, ванредни професор	бр. каб.	342
E-mail контакт	j_zivkovic@ptt.rs	статус	обавезни
учесници у настави	др Живковић Јелена, доцент др Милојевић Милица, доцент, др Ана Никезић, доцент	ЕСПБ	15
сарадници	Марија Цветковић, диа, асистент Ивана Марјановић, студент демонстратор	часови активне наставе	
координатор СЦ	др Ана Никезић, доцент	предавања	
пожељне		вежбе	
квалификације за		др. облици	
пријем студената		сам.истр.рад	
		остали часови	

садржај предмета

тема пројектног задатка:

Еколошки урбани дизајн

циљ:

Циљ наставе је развој знања о еколошком приступу развоју људских насеља и оспособљавање студената за његову примену у домену урбаног дизајна. Остварује се кроз разматрање односа између природе и културе у специфичном просторном контексту. Истражују се могућности интеграције знања о природно-еколошким и друштвеним процесима у процес урбаног дизајна на различитим проблемским и просторним нивоима.

теоријска и практична настава:

Еколошки урбани дизајн тежи да интегрисањем у животне процесе минимизира утицаје који су штетни за окружење. Он чини да природа у граду буде видљива, енергија обновљива и штедљиво коришћена, отпад минималан и рециклиран, просторне и функционалне везе комплексне, а живот и простор аутентични и разноврсни. Предмет рада у студију је развој блока 45 као „еко-дистрикта“- урбане целине која се развија на принципима еколошког дизајна. Посебно тежиште у раду на задатку је на преиспитивању квалитета јавних отворених простора као места преклапања, повезивања и пројектирања природе и културе. Настава на предмету је организована у два дела: 1) истраживање и 2) пројекат. Истраживање обухвата: а) Истраживање теорија, концепата, модела еколошког урбанизма у релацији са тематским областима (природа/предео, заједница, место, мобилност, енергија, вода, отпад, грађење...) и просторним нивоима еколошког урбанизма, б) Истраживање контекста развоја, в) Истраживање локације, г) Истраживање праксе. Циљ истраживања је формирање теоретских и нормативних основа пројекта и развој дизајнерских алатака за еколошки урбани дизајн у специфичном контексту. Рад на пројекту обухвата: а) Концепт пројекта који се дефинише на програмском нивоу и разрађује кроз успостављање веза између тематских области на различитим просторним нивоима б) Разрада пројекта обухвата: урбанистичко решење еко-дистрикта, архитектонско-урбанистичко решење мање просторне групације и архитектонско решење карактеристичног објекта/урбаниог амбијента.

метод извођења наставе:

рад у студију

основна литература:

1. Shirley P., Moughtin J. C. (2005) Urban Design: Green Dimensions, London:Routledge
2. Thomas R., Fordham M. (ed.)(2005) Sustainable Urban Design : An Environmental Approach, London, New York: Spon Press
3. Birkeland J. (2002) Design For Sustainability: A Sourcebook Of Integrated Eco-Logical Solutions, London, Sterling: Earthscan
4. Wines James (2000) Green Architecture, Koln, London, Paris, Tokyo: Tachen
5. Пуцар М. Пајевић М., Јовановић М. (1994) Биоклиматско планирање и пројектовање: урбанистички параметри, Београд: Завет
6. Waldheim Ch. (ed.) (2006) The Landscape Urbanism Reader, NY: Princeton Architectural Press

ИСХОДИ

1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКАТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.

Студент ће имати способност да:

- 1. припреми и представи пројекте објекта различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
- 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
- 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.

2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.

Студент ће имати знање о:

- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објекта;
- 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
- 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.

3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.

Студент ће имати знање о:

- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
- 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
- 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и препрезентације.

4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.

Студент ће имати знање о:

- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
- 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
- 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.

5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКАТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКАТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потребама и тежњама корисника објекта;
- 2. утицајима објекта на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
- 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.

6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКАТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитектака према клијентима, корисницима објекта, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
- 2. улоги архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
- 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.

7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
- 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
- 3. доприносима архитектака и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.

8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
- 2. стратегијама за изградњу објекта и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
- 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.

9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЋЕНОСТИ.

Студент ће имати знање о:

- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
- 2. системима за постизање комфора у окolini према принципима одрживог развоја;
- 3. стратегијама за пројектовање инфраструктурних мрежа објекта (водовод и канализација, електроинсталације и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

---

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРIMA ФИНАНСКИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
  - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
  - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
-

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
  - 2. Професионалним међу-односима појединача и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурима;
  - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надолазеће трендове у грађевинској индустрији.
-

остали исходи

Знање о природним основама, еколошким процесима и проблемима урбаног развоја

оценјивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом.
У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	зavrшни испит	60
активност у настави	10	ИНТЕРПРЕТАЦИЈА	15
колоквијум 1	15	КОНЦЕПТ	15
колоквијум 2	15	РАЗРАДА	20
		ПРЕЗЕНТАЦИЈА	10

термински план

недеља датум

опис тематских јединица

1	Упознавање са задатком и начином рада. Обилазак локације. Идентификација контекста и вредности/проблема у подручју.
2	Теоретске основе пројекта , тематске области истраживања , истраживачка питања. Успостављање релација између различитих проблемских оквира и просторних нивоа еколошког урбаног дизајна
3	Анализа контекста и локације у односу на тематске области + презентација рада
4	Анализа савремене праксе еколошког урбаног дизајна + презентација рада
5	Синтеза: приступ, принципи и алати еко-урбаног дизајна за специфичну локацију и контекст
6	Колоквијум 1
7	Концепт еко дистрикт: Визија, циљеви, принципи развоја, просторни концепт, актери и динамика развоја. Разрада концепта на различитим проблемским/просторним нивоима + презентација рада
8	Урбанистичко решење еко дистрикта: Програмско-просторни концепт. Посебне теме еко-дизајна, Обликовно решење + презентација рада
9	Архитектонско-урбанистичко решење мање просторне групације : Локациони и програмски елементи пројекта; Функционални и технолошки захтеви, Посебне теме еко-дизајна
10	Архитектонско-урбанистичко решење мање просторне групације : Идентитет, Структуре, елементи и процеси; Фиксно и променљиво; Екологија и естетика; + презентација рада
11	Архитектонско решење карактеристичног објекта: Идентитет; Функционални и технолошки захтеви, Посебне теме еко-дизајна , Структура и елементи, Мултифункционалност и динамика простора
12	Архитектонско решење карактеристичног објекта: Повезаност, порозност, рањивост; Материјализација Фиксно и променљиво; Екологија и естетика; + презентација рада
13	Колоквијум 2
14	Урбани амбијенти и детаљи
15	Финална презентација пројекта